

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnico vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leto 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Diležniki slovenskega državnega nobitvajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navedene vrstice, če so natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Z mesecem oktobrom začne „Slov. Gospodar“ zadnje četrletje; prosimo torej p. n. naročnike, ki so samo za tri četrta leta bili naročnine poslali, naj ponovijo naročilo o pravem času, da ne pride nered v pripošiljanje.

Tudi novi naročniki se sprejemajo. Do konca leta znaša še naročnina 80 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah.

Upravništvo.

Interpelacija

Božidara Raiča in tovarišev stavljenja njegove prevzvišenosti gospodu namestniku kot predsedniku visokega c. k. deželnega šolskega sveta, glede sestavljenega sedanjega izpraševalnega poverjenstva za narodne in meščanske šole oziroma izpraševalnega poverjenika za slovensko jezikovno stroko.

Za urejeno poučevalstvo ima posebno vrednost sestava izpraševalnih določeb. Pred kratkim čutila je visoka c. k. vlada dolžnost propise o izpitu ponudnikov učiteljstva v gimnazijih in realkah na mnogih točkah prenoviti in pri izvedbi istih med drugim posebno na to se ozirati, da se opravi izpraševalnih poverjenikov najsposobnejšim strokovnjakom izroči, a zasebni docenti naj se po možnosti odvrčajo ter s strokovnimi profesorji nameščajo. Članek I. odstavek 4 izpraševalnega reda določuje, da se v izpraševalno poverjenstvo jemljejo možje, kateri razne glavne oddelke gimnazijskega in realnošolskega poučevalstva po svojem sedanjem ustroji znanstveno zastopajo. Slično tem propisavnostim je c. k. deželni šolski svet za sestavljenje izpraševalnega poverjenstva za narodne in meščanske šole visokemu c. k. ministerstvu za bogočastje in pouk bezdvojbeno zvedene strokovnjake predložil; menje strokovno se je to zgodilo za slovenski jezik, kateri je poučni jezik za učitelje na južnem Štajerji. Na predlog c. k. deželnega šolskega sveta bil je verstvenik in ob enem suplent za slovensko

jezikovno stroko na mariborskem učiteljski za izpraševalnega poverjenika slovenskega jezika odločen, — mož, kateri se propisanemu izpitu iz te stroke ni podvrget in nema potrebnega usposobljenja.

Mi Slovenci imamo v Gradci, potem v Mariboru in v Celji izprašane strokovnjake, kateri bi izpraševalno poverjeniško mesto za slovensko jezikovno stroko izvrstno izpolnjevali.

Tukaj še se pristavlja, ka slovenski učiteljski ponudniki za narodne učilnice imajo mnogo težejše stališče pri usposobnostnej skušnjih premagati negoli nemški, a) ker morajo izpit polagati v tujem jeziku, b) ker jim je jeden predmet več predelati, — namreč slovensko jezikovno stroko in pri tem so v IV., drugi pa zvečine v I. II. III. plačilni red postavljeni, c) ker največ je jim nepoznani izpraševalni poverjeniki izpitajo. Obzirom na te prikazni bilo bi pravedno in pravično v Mariboru izpraševalno poverjenstvo za slovenske ponudnike postaviti in učiteljske v Mariboru primerno sklepu državnega zbora od dne 26. aprila 1880 s slovenskim poučnim jezikom urediti.

Pogledom na navedene podatke stavlja se njegovej prevzvišenosti gospodu namestniku kot prvosedniku deželnega šolskega sveta prasanje.

1. Kteri razlogi so c. k. deželni šolski svet vodili, ka je visokemu c. k. ministerstvu za bogočastje in pouk neizpitanega učitelja za izpraševalnega poverjenika za slovensko jezikovno stroko predložil?

2. Je li c. k. deželni šolski svet voljen za slovensko jezikovno stroko usposobljeno učno moč za izpraševalnega poverjenika visokemu c. k. ministerstvu za bogočastje in pouk uže v bodočem letu priporočiti?

V Gradci dne 30. septembra 1884.

Raič I. r., dr. Radaj I. r., M. Vošnjak I. r.,
dr. Dominkuš I. r., Kukovec I. r., dr. Suc I. r.,
German I. r.